

VIA
VITA

CESTE I MOSTOVI

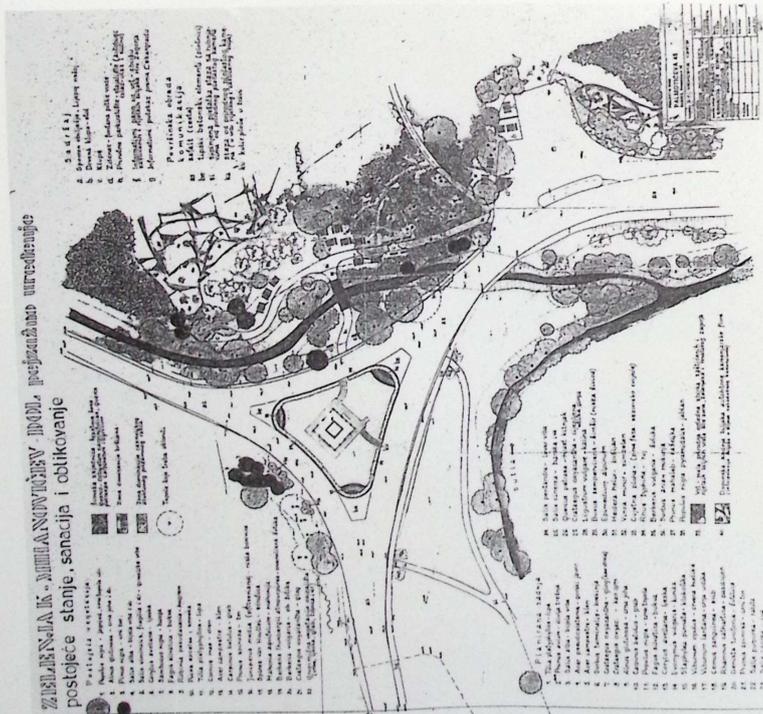
broj
11-12

godište 40.

Zagreb, studeni - prosinac 1994.

UDK 625.7:624.2/8 CODEN CSMVB2 ISSN 0411-6380

Ceste i mostovi God. 40 Br. 11-12 Str. 447-524 Zagreb, Hrvatska, studeni—prosinac 1994.

Plan pejzažnog uređenja prometnog i prirodnog ambijenta spomenika hrvatskoj himni i njenom autoru Antunu Mihanoviću

Slika na naslovnoj stranici: **Zelenjak kod Klanjca — Spomenik hrvatskoj himni »Lijepa naša domovino« i autoru pjesniku — ilircu Antunu Mihanoviću**

Družba »Braće hrvatskog zrnja« kao čuvari i promicatelji hrvatske povijesti i kulture podigli su 1935. godine u Zelenjaku kod Klanjca spomenik Antunu Mihanoviću i hrvatskoj himni.

Nacrt je izradio Jaroslav Streha, a brončani reljef Rudolf Ivanković. Ovaj pastoralni krajolik, obdaren prirodnom ljepotom, inspirirao je Antuna Mihanovića da napiše pjesmu »Hrvatska domovina« koja je objavljena u Gajevoj »Danici« 1835. godine, a časnik Josipa Runjanina da 1846. godine sklada melodiju, koju je hrvatski narod odmah prihvatio kao himnu svojoj domovini, kao zahvalu svojim precima i kao inspiraciju za budućnost.

JP »Hrvatske ceste« su 1990./91. ustanovile »Program uređenja kulturne baštine u prometnim koridorima«. Prva akcija je bila promešno-ambijentalno i historikurno uređenje upravo lokaliteta Spomenika hrvatskoj himni i Antunu Mihanoviću uz magistralsku cestu Zabok — Klanjec — Kumrovec.

Projekt i izvedbu realizirali su i donatorski pomogli: Investitor: Hrvatske ceste, Zagreb
Projekt: »Palmoticeva 45«

Pejzažno rješenje: Dragutin Klif, pejz. arh.
Izvedba: Viadukti, JP Hrvatska vodoprivreda, Zavod za fotogrametriju, Pismoarad, Zagorski vodovod, Chemcolor, INA — Naltaplín, HEP — Distribucija Zabok, Hrvatske željeznice HPT

Uredeni ambijenti svečano je predan na korištenje o prvoj godišnjici proglašenja Dana državnosti 30. svibnja 1991.

SADRŽAJ

Darكو Mlinarić, Zagreb	447	U povodu četrdesetgodišnjice izlaza časopisa
Stjepan Lamer, Zagreb	452	Uloga časopisa Ceste i mostovi u hrvatskoj cestogradnji
	455	Sjećanja i razmišljanja glavnih urednika časopisa Ceste i mostovi
	458	Prikaz prvog broja časopisa
	477	Grafičko oblikovanje časopisa u četrdeset godina izlaza
Jure Orlovac, Zagreb	479	Ceste život znače
Ivan Celić, Zagreb	482	Kako je nastao Institut građevinarstva Hrvatske

Pogled u budućnost ZNANSTVENI I STRUČNI ČLANCI

prethodno priopćenje Ivan Legac, Darko Mlinarić, Zagreb	489	Mreža primarnih cesta unutar strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske
prethodno priopćenje Dražen Topolnik, Aleksa Ladavac, Zagreb	499	Planiranje i financiranje cestovnog sustava
prethodno priopćenje Slobodan Đurković, Aleksandar Klemenčić, Orsat Pucić, Zagreb	505	Planiranje i razvrstavanje cestovne mreže u gradovima i naseljima
prethodno priopćenje Mate Sršen, Zagreb	509	Održavanje cesta — osnova gospodarskog razvoja Republike Hrvatske
...	523	Obavijest o Prvom hrvatskom kongresu o cestama

Danko MLINARIĆ, dipl. inž., glavni i odgovorni urednik
Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, Zagreb

ČETRDESET GODINA IZLAŽENJA ČASOPISA »CESTE I MOSTOVI«

1. POVJESNI PREGLED

U 1994. godini naš je časopis »Ceste i mostovi« dosegao punu zrelost — 40 godina izlaženja.

Te daleke 1953. godine doajen hrvatske cestogradnje prof. Stjepan Lamer, tadašnji direktor Uprave za ceste NR Hrvatske, osjetio je da napredak stručne misli i svim segmentima gospodarenja i razvoja cestovne infrastrukture i prometa zahtijeva da se i u Hrvatskoj pojavi jedan časopis — stručni, znanstveni i informativni — o cestama i mostovima. Tako je i nazvan: »Ceste i mostovi«.

To je sretan i toliko dobar naziv časopisa, svakome jasan, s podnaslovom — časopis za projektiranje, gradjenje i održavanje cesta i mostova — kasnije dodano i za tehničko-ekonomsko pitanja i cestovni promet.

Prvih osam godina stvarni izdavač mu je Uprava za ceste, odnosno Direkcija za ceste, skriveni iza službeno navedenih izdavača: Komisija za puteve Auto-moto saveza N. R. Hrvatske, odnosno Sindikalna podružnica »Saobraćaj« pri Direkciji za ceste NRH.

Od 1961. do danas izdavač je Društvo za ceste Hrvatske (kasnije Savez društava za ceste Hrvatske) odnosno današnje Hrvatsko društvo za ceste.

Neki organizacijski i financijski problemi (ili malodušje) uzrokovali su kraci prekid u izlaženju tijekom 1967. godine (od kraja 1966. do početka 1968.) — stoga upravo ovaj svečani dvobroj 11-12/1994. označuje pravu 40-godišnjicu stalnog izlaženja časopisa.

Može se reći i to da je veća ili manja podrška uprava za ceste Hrvatske, bez obzira na to kako se zvale u tih 40 godina — od Direkcije za ceste, preko fondova i SJZ-ova za ceste do današnjih »hrvatskih cesta« — bila odlučujuća za izlaženje časopisa, uz financijski i tehnički pomoć.

Takoder se može reći da su se i oscilacije državnog interesa za ceste osjecale u javljanju autora i prezentaciji stručnih i znanstvenih tema u prikazima planiranih ili realiziranih objekata. Tako, na primjer, dok se gradnja Jadranske magistrala do 1964/65. godine časopis je evidentno napredovao.

Nakon toga, tadašnja država »misli« da je sve u cestama riješila, ništa se ozbiljno ne gradi i »ovo one, za časopis nearene 1967. godine, u kojoj »Ceste i mostovi« ne izlaze.

No vjetrovi »hrvatskog proljeća« od 1968. do 1971. vraćaju vjeru u značenje cesta za razvitak jedne zemlje. U međuvremenu stasaju znanstveni instituti (ISH osim u Zagrebu formira se u Splitu, Rijeci i Osijeku, Institut prometnih znanosti, Ekonomski in-

stituti i dr.), očvrstnule su projektne organizacije (IPZ Zagreb, Rijeka-projekt, Palmotičeva 45, ETZ Osijek i dr.), izvodačke tvrtke oporavljaju se i udružuju u izgradnju prve hrvatske autoceste Zagreb-Karlovac (Viadukt, Hidroelektra, Dubrovnik i dr.). U cestogradnji pomalo ulazi i Konstruktor iz Splita te Gradnja iz Osijeka.

U institucijama i poduzećima stasaju i mladi kvalitetni stručni i znanstveni kadrovi.

Predstavnicima tih instituta, projektanata i izvodača te cestovne uprave uvijek su bili i članovi Redakcije i Savjeta časopisa »Ceste i mostovi«.

Stručna snaga te brojnost nove generacije stručnjaka »spasilav« je i časopis u vremenu stagnacije izgradnje cesta u Hrvatskoj od 1971. do 1976. godine.

Ta ista stručna snaga uspjela je — radeći i loblirajući — uvjeriti politiku i potrebu snažnije izgradnje cesta u Hrvatskoj poznatom akcijom upisa »Zajma za izgradnju cesta u Hrvatskoj od 1976. do 1980. godine« — što je i bila osnovica vrlo značajnoga srednjoročnog plana.

Koristeći stručnu pomoć misije Svjetske banke te uvjetovanje da je za svaki dolar kredita potrebno imati udjel više od dolara za povlačenje kredita — stvarao se tzv. »cestovni udio« iz cijena natfih derivata, što je — htjela to politika ili ne — stvorilo neku relativno sigurnu financijsku osnovu cestama — a time i situacijama i poduzećima, te konačno i Društvu za ceste, našem časopisu i struci u cjelini.

Ta je stručna i u Društvu organizirana snaga održala »Ceste i mostove« na nogama« i u treći silaznoj putanji brige o cestama od 1981. do 1985. — kada je savezna politika opet »zagrabila« u benzinski udio namijenjen cestama, osromasila ga je do onog famoznog postotka iz benzina apsolutno nedovoljnog i za samo održavanje, i kada je transeuropski promet zbog — ne računajući samo europske ceste E-70 došlo u pitanje tijekom 1983. godine. U to je vrijeme »izbacena« i politički potrebna parolala: »Zeljeznice su budućnost, ceste su nebitne kao gutajući novca i prostora«. Ta slobodno interpretirana parola bila je poduprta »stručno-znanstvenim« obrazloženjima ponekih »znanstvenika« sacuvana za budućnost u zaključcima nekih studija i savjetovanja.

Društvo za ceste i časopis uvijek su zastupali komplementarnost (a ne isključivost) svih vrsta prometa i prometnih infrastruktura boreći se stručnim argumentima za istinu.

Ubrzo se pokazalo da je život jači od parola te je pripremljen Cestovni plan 1986. do 1990. koji je zacrtao dobar balans gra-

CESTE I MOSTOVI

ROADS AND BRIDGES

Hrvatsko društvo za ceste
Zagreb, Vontčina 3, tel. 445-422/28

Published by

Izdavač

Publisher Board

Predsjednik Prof. dr. Dražen Topolnik, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb, Vukelićeva 4
Članovi: Prof. dr. Ivan Legac, Prof. dr. Ivan Daudić, dipl. inž., Zagreb, Stjepan Cikočić, dipl. inž., Rijeka, Muhamed Cokljat, dipl. inž., Zagreb, Matko Čović, dipl. inž., Split, dr. Ivan Daudić, dipl. inž., Zagreb, Ivan Dumbović, dipl. inž., Zagreb, Zdenko Karaklaš, dipl. inž., Zagreb, prof. Stjepan Lamer, dipl. inž., Zagreb, dr. Ivo Marković, dipl. ek., Zagreb, prof. Jakša Miličić, dipl. inž., Split, dr. Juraj Paden, dipl. ek., Zagreb, dr. Stanko Pavlin, dipl. inž., Zagreb, prof. dr. Jure Radić, dipl. inž., Zagreb, Matija Špilj, dipl. inž., Osijek, prof. dr. Dane Štikic, dipl. inž., Zagreb, Ljubomir Trgo, dipl. inž., Zagreb, Delimir Vuletić, dipl. inž., Zagreb

Associate Editor

Prof. dr. Ivan Legac, Prof. dr. Ivan Daudić, dipl. inž., Zagreb, Stjepan Cikočić, dipl. inž., Rijeka, Muhamed Cokljat, dipl. inž., Zagreb, Matko Čović, dipl. inž., Split, dr. Ivan Daudić, dipl. inž., Zagreb, Ivan Dumbović, dipl. inž., Zagreb, Zdenko Karaklaš, dipl. inž., Zagreb, prof. Stjepan Lamer, dipl. inž., Zagreb, dr. Ivo Marković, dipl. ek., Zagreb, prof. Jakša Miličić, dipl. inž., Split, dr. Juraj Paden, dipl. ek., Zagreb, dr. Stanko Pavlin, dipl. inž., Zagreb, prof. dr. Jure Radić, dipl. inž., Zagreb, Matija Špilj, dipl. inž., Osijek, prof. dr. Dane Štikic, dipl. inž., Zagreb, Ljubomir Trgo, dipl. inž., Zagreb, Delimir Vuletić, dipl. inž., Zagreb

Urednički odbor
Glavni i odgovorni urednik Danko Mlinarić, dipl. inž., Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, Zagreb, Gruška 20

Editor

Zamjenik gl. i odg. urednika Prof. dr. Ivan Legac, Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, Zagreb, Gruška 20

Članovi: Prof. dr. Ivan Legac, Prof. dr. Ivan Daudić, dipl. inž., Zagreb, Stjepan Cikočić, dipl. inž., Rijeka, Muhamed Cokljat, dipl. inž., Zagreb, Matko Čović, dipl. inž., Split, dr. Ivan Daudić, dipl. inž., Zagreb, Ivan Dumbović, dipl. inž., Zagreb, Zdenko Karaklaš, dipl. inž., Zagreb, prof. Stjepan Lamer, dipl. inž., Zagreb, dr. Ivo Marković, dipl. ek., Zagreb, prof. Jakša Miličić, dipl. inž., Split, dr. Juraj Paden, dipl. ek., Zagreb, dr. Stanko Pavlin, dipl. inž., Zagreb, prof. dr. Jure Radić, dipl. inž., Zagreb, Matija Špilj, dipl. inž., Osijek, prof. dr. Dane Štikic, dipl. inž., Zagreb, Ljubomir Trgo, dipl. inž., Zagreb, Delimir Vuletić, dipl. inž., Zagreb

Adresa uredništva Hrvatsko društvo za ceste, Zagreb, Vontčina 3

Editor's Office

Časopis izlazi mjesečno
Lektor, korektor i tehnički urednik: Mijana Zec, prof. Grafiko, obilježje: M. Zec

Klasificiranje i indeksiranje po UDK i IRRD: mr. Davor Šovagović

Članici se referiraju u sekundarnim publikacijama i bazama podataka: IRRD (International Road Research Documentation), CEM/ICED (International Co-operation in Transport Economics Documentation) i Ulrich's International Periodicals Directory, R.R. Bowker Co., New York.

Za tiskanje časopisa koriste se sredstva Ministarstva znanosti i poduzeća Hrvatske ceste

Prema mišljenju Ministarstva prosvjete i kulture (Kl. oznaka 612-10/91-01-939. Ur. broj 532-03-1/91-01) časopis CESTE I MOSTOVI smatra se proizvodom iz članka 19. točka 14. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, na koji se ne plaća osnovni porez na promet, a temeljem članka 20. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga ne plaća se ni poseban porez na promet.

Naklada: 1.200

TISAK: HRVATSKA TISKARA d.o.o. — ZAGREB

Tiskanje dovršeno 25. ožujka 1995.

denja i održavanja. No činjenica je da je politika na dan donošenja Plana 1986-1990. pokušala ga srušiti na samoj sjednici Skupštine RSZ-a — no hrabrošću pojedinaca, plan je prošao. Skupština se omogućilo dovršenje nekih najvažnijih dionica budućice mreže autocesta, a neki započeti radovi na žalost traju i danas (Obilaznica Splita, Solin-Klis npr.).

U tom je razdoblju časopis pratio cestovna događanja ne samo u Hrvatskoj nego i u drugim prostorima bivše Jugoslavije — jer je suizdavao bio i Savez društava za ceste Jugoslavije. Iako su svi dogovori o kreditima sa Svjetskom i Europskom bankom objedinjavali centralno, krajem 80-ih godina prvi puta je uspjelo da za Hrvatski kredit misli Svjetske banke privatni udjel u financiranju glavnih hrvatskih transverzalnih pravaca (za Rijeku i za Macelj-Maribor), a ne samo podršku pravcu E-70. Takve aktivnosti jecale su i održale stručnu i tehničku kvalitetu časopisa.

2. ČASOPIS U SAMOSTALNOJ HRVATSKOJ

Radost zbog pobjede demokracije u Hrvatskoj u 1990. godini i daljnje događaje do agresije na Hrvatsku u ljeto 1991. godine časopis je bilježio u stručnom, a osobito u informativnom dijelu. Očekujući — a ne dočekujući — bilo kakvu prijateljsku i kolegijalnu riječ razumijevanja za Hrvatsku, u početku agresije, a ne čuvši ni jednu riječ osude za neviđena razaranja, zločine, rušenja mostova i cestovnih objekata — izuzev od kolega iz Slovenije — Savejt časopisa i Urednički odbor »Ceste i mostova« u rujnu 1991. godine donose odluku o raskidu veza sa Savezom društava za ceste Jugoslavije i s dotadašnjim članovima Savjeta i redakcije izvan Hrvatske, jer nitij jedan nije ni riječju (bilo usmeno ili pismeno) ni bilo kakvim djelom ili naznakom pokazao gnušanje nad barbarizmom na kraju 20. stoljeća i rušenjima Vukovara, Vinkovaca, Osijeka, Zupanje, Slavonskog Broda, Nove Gradiške i Novske Lipika i Pakracja, Hrvatske Kostajnice, Petrinje i Siska, Karlovca i Slunja, Gospića i Otočca, Zadra i Biograda, Drnisa i Šibenika, Vrljke i Sinja, a da ga ni ne spominjemo razaranja Dubrovnika te okupaciju i pljačku Župe i Konavala od pripadnika tzv. JNA (opremijane desetljetima za razaranja ne srpskih zemalja i ljudi novcima budućih žrtava od Triglavu do Drine; istochinje još se ne zna) pretvorene u čistu srpsku vojnu udruženu s dobro opremljenim srbo-crnogorskim pljačkas-kim formacijama.

Do kraja 1991. godine časopis izlazi u likovnoj opremi, koja se »držala« desetak godina. Tijekom jeseni 1991. naručeno je nekoliko varijanta novog dizajna časopisa. Odbabrano je likovnomiziranje s ovitkom te varijantno odabir istog ovitka za čitavo godišnje ili promjenjive slike za svaki pojedini broj.

Celično siva podloga ovitka s indigoplavim slovima i znamen-kama te istovremeno ukomponiran novi znak časopisa i Hrvatskog društva za ceste — logotip VIA-VITA — s mogućim varijantnim jednobojnim ili visebojnim rješenjima prošli su provjeru i dobili javnu podršku članova Društva i preplatinika.

Tijekom 1992. godine svi brojevi su imali isti ovitak sa siluetom Hrvatske, a u 1993. i 1994. svaki broj ili dvobroj ima poseban kolor-fotografiju značajnih aktualnih mostova, dionica ili posebnih objekata na cestama.

U razdoblju agresije na Hrvatsku, rata u Bosni i Hercegovini i vremenu kad je četvrtina teritorija Hrvatske pod okupacijom (i »zaštitom« UNPROFOR-a), tj. od početaka »balvan-revolucije« u kolovozu 1990. do kraja 1994. naš časopis izlazi redovito i u »mirnodobnom« opsegu, s osnovnim stručno-znanstvenim dijelom kroz nizove autorskih članaka, preko stručno-informativnog dijela do aktualnih prikaza aktualnosti u području bliskih prometnih infrastrukture — posebno zračnih luka i pomorstva.

Ratna događanja prate se izvancima iz tiska. Dijelom su to prikazi događanja vezanih uz ceste i prometnu infrastrukturu, dijelom uz razaranja gradova i baštine, a tu su i prikazi sudbine ljudi

i stradanja hrvatskih prostora koji — iako je riječ o situacijskom časopisu — ne smiju ostati zaboravljeni kako zbog nužnosti povijesnog pamćenja tako i zbog općih saznanja koje treba znati i svaki stručnjak i svaki laik u ovim vremenima.

Evo i sheme sadržaja časopisa na primjeru iz 1993. godine:

Broj članaka ili prikaza	
A Stručno-znanstveni članci	3
— Izvorni znanstveni članci	8
— Prethodna priopćenja	7
— Pregledni članci	10
— Izlaganja sa znanstvenih skupova	14
— Stručni članci	6
B Stručno-informativni prikazi	8
— Međunarodna suradnja	6
— Kongresi, savjetovanja, skupovi	8
— S naših gradilišta	6
— Prometna infrastruktura	8
— Promet i okoliš	3
— Iz rada društava za ceste	3
— Ostalo	4
C Ratna događanja	41
— Ratne priče i stradanja	7
— Povijesne zanimljivosti	4
— In memoriam	1

Svako godište sadrži oko 400 stranica znanstvenih, stručnih i informativnih članaka, prikaza i priloga.

U jubilarnom četrdesetom godištu u 1994. godini časopis izlazi po istoj usklađenoj shemi, ali je zbog racionalnosti u pripremi tešednji u tisku i ekspeditivno odlučeno da izlazi u šest dvobrojja, što se pokazalo dobrom odlukom.

Ovo jubilarno godište sadrži ukupno više od 500 stranica znanstveno-stručnog i informativnog materijala.

Ističemo dvobroj 3—4/1994. koji je racionalizirao pripremu i omogućio prezentaciju 50-godišnjih hrvatskih postignuća u području konstrukcija od prednapetog betona. Hrvatski ogranak Međunarodnog saveza za prednapinjanje i Hrvatsko društvo za ceste prezentirali su na 150 stranica dvobrojja »Cesta i mostova« — na hrvatskom i usredno na engleskom jeziku — sve najznačajnije objekte i projekte konstrukcija od prednapetog betona te ih predstavili kao Zbornik na XII. kongresu FIP-a u Washingtonu pri kraju svibnja 1994.

Zbornik i dvobroj 3—4/1994. razlikovali su se samo po ovitku koji je za redovitu nakladu časopisa prikazan u okviru za fotografiju na naslovnicu.

Vjerujemo da će naš časopis »Ceste i mostovi« u pripremi i sabora cestograditelja Hrvatske, koji se treba održati u listopadu 1995. godine, također racionalno poduprijeti: organizaciju, ponuditi Organizacijskom odboru svoje stranice kao Zbornik radova.

3. SVEČANI DVOBROJ 11—12/1994.

Ovaj svečani dvobroj unekoliko se razlikuje od ostalih. Na skupu uglednih cestograditelja te odlukom Uredničkog odbora u studenom 1994. odlučeno je da se u ovom dvobroju prikaze povijesni pregled izlaza časopisa iz pera sadašnjeg i dosadašnjih glavnih urednika, te pogled u budućnost iz pera danas istaknutih eksperata iz područja planiranja, projektiranja, gradnje, održavanja i ukupnoga gospodarstva cestama.

Najveći dio pozvanih autora odazvao se ovoj časnoj zadaći te je pred Vama ovaj svečani dvobroj u kojemu će svaki od Vas čitatelja i preplatinika naći poneki dio sebe — bilo u odnosu na stvoreno, bilo u odnosu na ono u čemu će sudjelovati u budućnosti razvika hrvatske cestovne mreže.

Izvesne financijske nećade koje su se osjetile pri kraju 1994. odrazile su se i na kašnjenje u izlazenju ovog dvobroja. No činjenice i znanstvena misao zapisane u njemu trebat će nam puno duže i trajat će puno više.

4. POGLED U 1995. I 2000. GODINU

Naš časopis mora ići dalje.

Pet godina dijeli nas do kraja milenija — na pragu smo 21. stoljeća.

Svijet ide naprijed — slobodna Hrvatska mora još i brže. Slobodna, ali ranjena Hrvatska ušla je u obnovu u funkciji razvika.

Cestovna infrastruktura — ceste i mostovi — osnova su gospodarskog, kulturnog i ukupnog razvika jedne zemlje.

Najbolja stručna misao uz dobru organizaciju i racionalna rješenja — dat će i najbolje rezultate.

Naš časopis ostat će otvoren za prezentaciju i promicanje svih znanstvenih, stručnih i organizacijskih rješenja u području:

- znanstvenih istraživanja
- strategije prostornog uređenja
- projektiranja i planiranja
- gradnja
- održavanja i zaštite
- ukupnosti gospodarstva
- financiranja i drugih ulaganja
- korištenja i usluga
- sigurnosti prometa
- stručne i upravne regulative
- dobre organiziranosti cestovnog sustava.

Ceste su sustav. Stoga je sustavsko promišljanje jedno od temelja dobre organiziranosti, dobrog planiranja i dobrih racionalnih realizacija.

Novi način financiranja cesta kroz državni proračun pokazuje interes hrvatske države da kvalitetno »kormilarik« ovim strateškim sustavom.

Međunarodni naličaj za financiranje izgradnje oko 650 km autocesta u Hrvatskoj — koji je u tijeku — govori o otvaranju komercijalnom pristupu i izgradnji kroz koncesije, a ne samo kredite i vlastite skromne priloge.

Korjenito će se mijenjati neka dosadašnja razmišljanja o poslovnosti u gospodarstvu cestama.

U stručno-tehničkom pogledu pratimo svjetska postignuća i dosežemo i neke svjetske vrhove.

No u ukupnosti gospodarjenja, a posebno u nužnosti ulaza u koncesijsko/komercijalne programe — moramo stjecati nova znanja.

»Ceste i mostovi« su upravo tijekom 1994. godine objavile nekoliko vrhunskih sinteza grupa stranih autora ili institucija o temama ulaganja u autoceste, financiranja izgradnje autocesta, gospodarjenja autocestama.

Problematika održavanja cesta svih kategorija, a posebno na osnovnim pravcima ostaje i dalje prioritetnom.

Obnova cestovne infrastrukture i mostova razorenih ili teško oštećenih u agresiji na Hrvatsku u 1991/92. godini bit će prioritetnom temom.

Sve navedeno razradit ćemo programski i prezentirati na I. saboru Hrvatskog društva za ceste.

5. UMJESTO ZAKLJUČKA

U navedenim pripremama za I. sabor cestograditelja morat će se pripremiti i donijeti odluke o:

- ustrojstvu Izdavačkog savjeta i Uredivačkog odbora
- administraciji časopisa i Društva,
- načinu financiranja časopisa u novim okolnostima
- znanstveno-stručnom programu
- informativnom programu
- promidžbi i marketingu
- zaduzenjenima u provedbi programa.

Moramo, znači — organizacijski, financijski i stručnom — uz podršku Upravnog odbora HDC, rad administracije i Uredničkog odbora te promidžbu i marketing osnažiti sve karlike u lancu jednog europski koncipiranoga stručnog časopisa.

Velike izvođačke tvrtke, fakulteti, instituti i projektne organizacije, mnogobrojne prateće djelatnosti i svi članovi HDC i pojedinci — stručnjaci svih profila

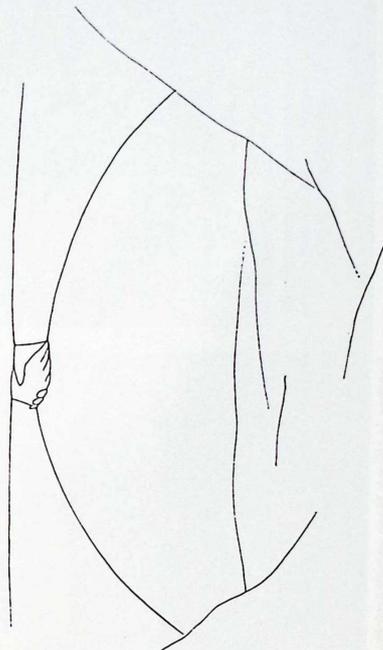
— tehničke

— ekonomske

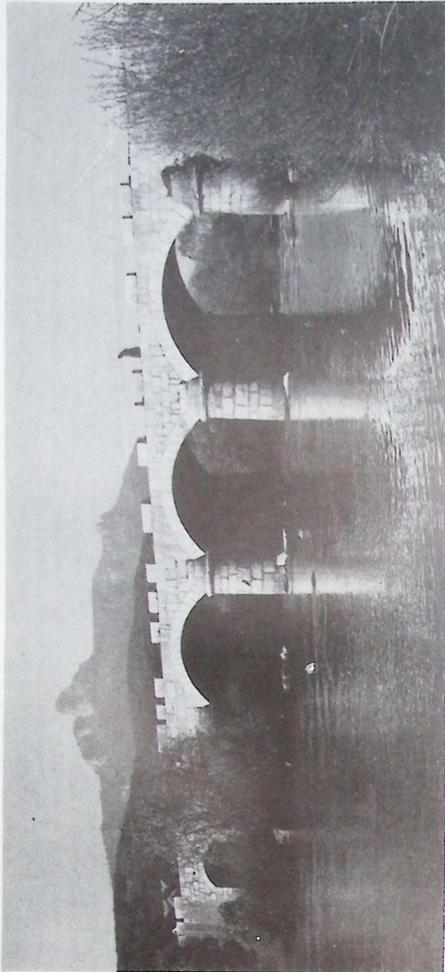
— pravne

i drugih struka vezanih uz ceste, mostove i zračne luke, pozvani su da savjetom, prijedlogom, podrškom i radom u provedbi programa podupru i uzdignu organizacijsku, stručnu i autorsku dimenziju »Cesta i mostova« s jedne, uz financijsku i materijalnu podršku s druge strane.

Neka »Ceste i mostovi« sretno zakoraknu u peto desetljeće svoga redovitog izlaza na radost struci te na korist i dobrobit Hrvatskoj i čitavom hrvatskom narodu.

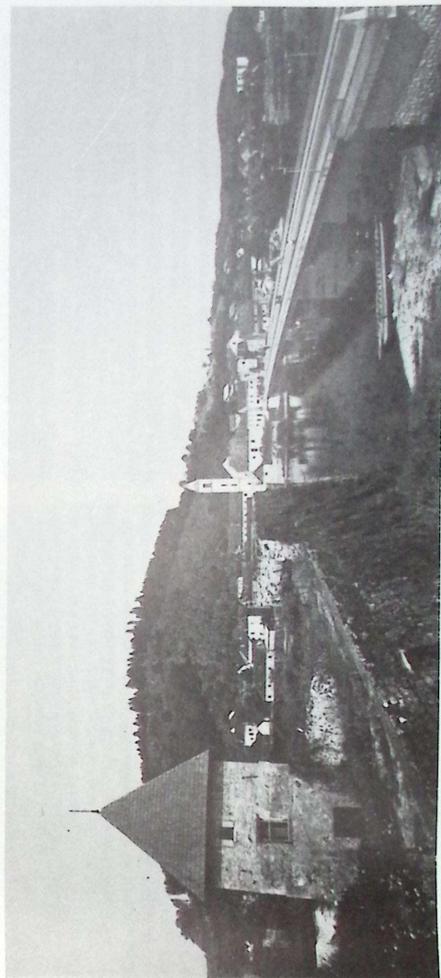

Ceste i mostovi povezuju ljude i krajeve

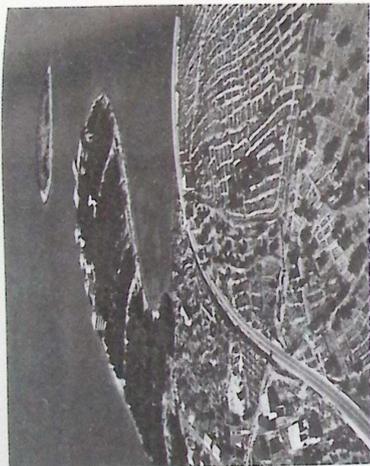

Ogulin — Ljepota je kamena vazda očaravajuća, radilo se o fino obrađenim mosnim lukovima ili o divljim okomitim liticama. (U pozadini Klek, 1182 m nad morem.)

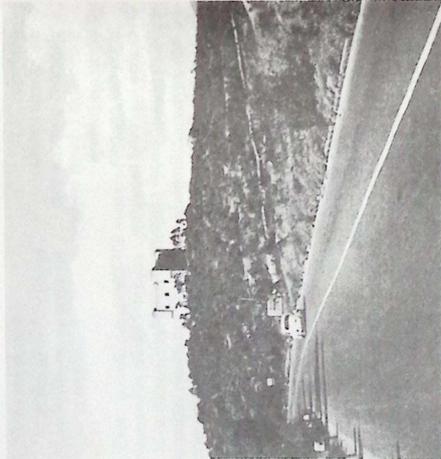
POVIJESNI PREGLED IZLAŽENJA ČASOPISA

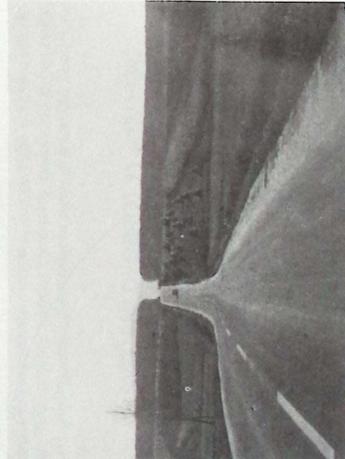
Hrvatska Kostajnica — Most preko Une, jedno od najprivlačnijih i najslikovitijih pritoka rijeke Save.

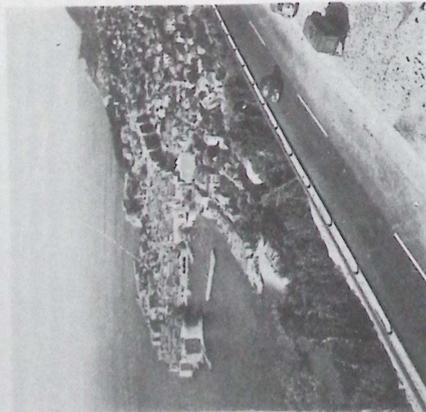
Primošten — Suvremeni hoteli s bazenima i sportskim igralištima u sumama i bujnom sredozemnom raslinstvu često se nalaze i uz mala naselja.

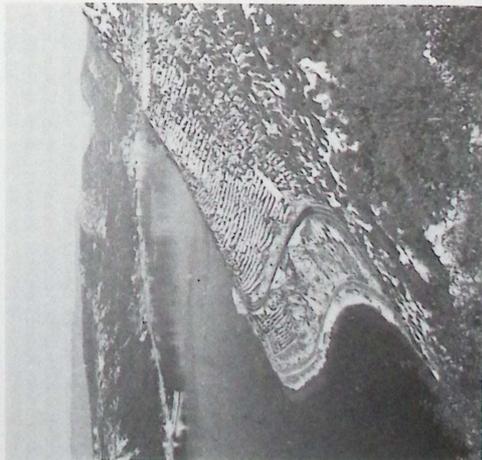
Nehaj — Na brežuljku ponad Senja uskočki kapetan Ivan Lenković podigao je (1588) čvrstu kulu Nehaj, koja je imala ulaz tek na prvom katu.

Posebno je slikovit blago valoviti krajolik kroz koji prolazi cesta od Velikih Zdenaca prema Grubišnom Polju.

Dubrovnik — Pogled s Jadranske magistrale na jedan od najljepših i najbolje očuvanih starih kamenih gradova u cijelom Sredozemlju.

Bakarski zaljev — Sve je podjednako divotno: kamen prekriven sunom, u kamen usječeni vinogradi, u kamen uklesan zaljev dubok i do 40 m s preko 120 podmorakih izvora.

